

MINISTRY OF FINANCE
Print Media Conversations

Period of Analysis: 13-09-2025 to 13-09-2025

Sr. No.	Date	Headline	Publication	Edition	Page no	Journalist	CCM
1	13/09/25	RBI Gangtok conducts field level financial literacy event at Pakyong	Sikkim Express	Gangtok	2		N/A
2	13/09/25	RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event in Pakyong district	Sikkim Reporter	Gangtok	2		N/A
3	13/09/25	RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event at Pakyong district	The Mountaineer	Gangtok	3		N/A
4	13/09/25	RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event at Pakyong district	Himali Bela	Gangtok	7		N/A
5	13/09/25	RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event in Pakyong district	Hamro Prajashakti	Gangtok	6		N/A
6	13/09/25	RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event at Pakyong district on September 11, 2025	Dainik Mirmirey	Gangtok	1,3		N/A

Publication	Sikkim Express	Language	English
Edition	Gangtok	Journalist	
Date	13/09/2025	Page no	2
CCM	N/A		

RBI Gangtok conducts field level financial literacy event at Pakyong

RBI Gangtok conducts field level financial literacy event at Pakyong

GANGTOK, September 12 (PIB): Reserve Bank of India, Gangtok, organized a field-level financial literacy event cum mega saturation camp for Financial Inclusion Schemes at Lingtam Phadamchen GPU, Pakyong District, on September 11.

The event was attended by Goda Ravishankar, General Manager, RBI Gangtok; Mahendra Pradhan, Director, Department of Finance, Govt. of Sikkim; Managing Director (MD), SISCO Bank; along with other officials from RBI and participating banks.

The programme witnessed participation from around 100-120 individuals. The

programme commenced with a welcome address by Goda Ravishankar, who outlined the objectives of the camp and highlighted the importance of financial literacy, budgeting, and saving in promoting sustainable economic growth, particularly in rural areas.

Sohan Singh Rajpurohit, Manager, RBI Gangtok, delivered a detailed session on customer service and grievance redressal mechanisms. Paraj Nagdive, Manager, RBI Gangtok, spoke on the rising threat of cyber frauds in banks and educated the participants on safe practices for digital transactions. MD, SISCO Bank discussed the availability

and benefits of loans for Self-Help Groups.

Gopal Lama, AGM, SBI, provided detailed information on the important aspects of loan processing.

Mahendra Pradhan, Director, Department of Finance, Government of Sikkim, addressed the participants on the significance of social security schemes such as the Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana, the Pradhan Mantri Suraksha Bima Yojana, and the Atal Pension Yojana.

He emphasized how these schemes provide a vital safety net to low-income families and

urged participants to enroll themselves for long-term financial protection.

To make the awareness drive more engaging and relatable, a Nukkad Natak was staged on the theme of cyber frauds, conveying key messages on safe banking practices in a simple and impactful manner. The camp also facilitated on-the-spot enrollment of participants under social security schemes and re-KYC of their bank accounts, ensuring that beneficiaries could access the full range of services and safeguards offered under financial inclusion initiatives.

Publication	Sikkim Reporter	Language	English
Edition	Gangtok	Journalist	
Date	13/09/2025	Page no	2
CCM	N/A		

RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event in Pakyong district

RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event in Pakyong district

Pakyong, September 12 (PIB): Reserve Bank of India, Gangtok, organized a Field Level Financial Literacy Event cum Mega Saturation Camp for Financial Inclusion Schemes at Lingtam Phadamchen GPU, Pakyong District on September 11, 2025. The event was attended by Goda Ravishankar, General Manager, RBI Gangtok; Mahendra Pradhan, Director, Department of Finance, Govt. of Sikkim; Managing Director (MD), SISCO Bank; along with other officials from RBI and participating banks.

The programme witnessed participation from around 100 -120 individuals.

The programme commenced with a welcome address by General Manager Goda Ravishankar, who outlined the objectives of the camp and highlighted the importance of financial literacy, budgeting and saving in promoting sustainable economic growth,

particularly in rural areas.

Sohan Singh Rajpurohit, Manager, RBI Gangtok, delivered a detailed session on customer service and grievance redressal mechanisms. Paraj Nagdive, Manager, RBI Gangtok, spoke on the rising threat of cyber frauds in banks and educated the participants on safe practices for digital transactions. MD, SISCO Bank discussed the availability and benefits of loans for Self-Help Groups.

Gopal Lama, AGM, SBI provided detailed information on the important as-

pects of loan processing.

Mahendra Pradhan, Director, Department of Finance, Government of Sikkim, addressed the participants on the significance of social security schemes such as the Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana, the Pradhan Mantri Suraksha Bima Yojana, and the Atal Pension Yojana. He emphasized how these schemes provide a vital safety net to low-income families and urged participants to enroll themselves for long-term financial protection. To make

the awareness drive more engaging and relatable, a Nukkad Natak was staged on the theme of cyber frauds, conveying key messages on safe banking practices in a simple and impactful manner.

The camp also facilitated on-the-spot enrollment of participants under social security schemes and re-KYC of their bank accounts, ensuring that beneficiaries could access the full range of services and safeguards offered under financial inclusion initiatives.

Publication	The Mountaineer	Language	English
Edition	Gangtok	Journalist	
Date	13/09/2025	Page no	3
CCM	N/A		

RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event at Pakyong district

respectively. In the East and Northeast, statement.

RBI conducts Field Level Financial Literacy Event at Pakyong district

PIB

GANGTOK, 12 SEPT.: Reserve Bank of India, Gangtok, organized a Field Level Financial Literacy Event cum Mega Saturation Camp for Financial Inclusion Schemes at Lingtam Phadamchen GPU, Pakyong District on September 11, 2025. The event was attended by Shri Goda Ravishankar, General Manager, RBI Gangtok; Shri Mahendra Pradhan, Director, Department of Finance, Govt. of Sikkim; Managing Director (MD), SISCO Bank; along with other officials from RBI and participating banks. The programme witnessed participation from around 100 -120 individuals. The programme commenced with a welcome address by Shri Goda Ravishankar, who outlined the objectives of the camp and highlighted the importance of financial literacy, budgeting and saving in promoting sustainable economic growth, particularly in rural areas.

Shri Sohan Singh Rajpurohit, Manager, RBI Gangtok, delivered a detailed session on customer service and grievance redressal mechanisms. Shri Paraj Nagdive, Manager, RBI Gangtok, spoke on the rising threat of cyber frauds in banks and educated the

participants on safe practices for digital transactions. MD, SISCO Bank discussed the availability and benefits of loans for Self-Help Groups. Shri Gopal Lama, AGM, SBI provided detailed information on the important aspects of loan processing.

Shri Mahendra Pradhan, Director, Department of Finance, Government of Sikkim, addressed the participants on the significance of social security schemes such as the Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana, the Pradhan Mantri Suraksha Bima Yojana, and the Atal Pension Yojana. He emphasized how these schemes provide a vital safety net to low-income families and urged participants to enroll themselves for long-term financial protection. To make the awareness drive more engaging and relatable, a Nukkad Natak was staged on the theme of cyber frauds, conveying key messages on safe banking practices in a simple and impactful manner. The camp also facilitated on-the-spot enrollment of participants under social security schemes and re-KYC of their bank accounts, ensuring that beneficiaries could access the full range of services and safeguards offered under financial inclusion initiatives.

Publication	Himali Bela	Language	Nepali
Edition	Gangtok	Journalist	
Date	13/09/2025	Page no	7
CCM	N/A		

RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event at Pakyong district

भाट्याल स्कूल सुचारू रूपमा उनल विभागबाट सब प्रकारका भ्रमणका समाप्त गरा

आरबीआई गान्तोकद्वारा पाकिम जिल्हामा क्षेत्रीय वित्तीय साध्वरता कार्यक्रम आयोजित

गान्तोक, १२ सेप्टेम्बर:
भारतीय रिजर्व ब्यांडक, गान्तोकले
११ सेप्टेम्बरमा पाकिम जिल्हाको
लिङ्गतामा फदम्बेहे जीपीयूमा वित्तीय
समावेशीकरण योजनाहरूको लागि
क्षेत्रीय वित्तीय सक्षरता कार्यक्रम र
मेंगा सन्तुष्टि शिविर आयोजना गयो।
कार्यक्रममा आरबीआई गान्तोकका
महाप्रबन्धक गोदा रविशंडकर,
सिक्किम सरकारको वित्त विभागका
निर्देशक महेन्द्र प्रधान, सिस्को
ब्यांडकका प्रबन्ध निर्देशक (एमडी)
लगायत आरबीआई र सहभागी
ब्यांडका अन्य अधिकारीहरूको
उपस्थिति थियो। यो कार्यक्रममा
लगभग १००-१२० व्यक्तिहरूको
सहभागिता रहेको थियो।

यो कार्यक्रम गोदावरीविशाङ्कको स्वागत भाषणबाटो शुरू भयो, जसले शिविरका उद्देश्यहरू रेखालाइट गरे तथा विशेषगरी ग्रामीण क्षेत्रहरूमा सतत आर्थिक विकासलाई बढावा दिनकालागि वित्तीय साक्षरता, बजेट र बचतको महत्त्वमाथि प्रकाश पारे।

आरबीआई गान्तोक का प्रबन्धक सोहन सिंह राजपुरोहितले ग्राहक सेवा र शिक्षायत निवारण संयन्त्रको बारेमा विस्तृत सत्र प्रस्तुत गरे। आरबीआई गान्तोक का प्रबन्धक पराज नागदिवे ले ब्याइकहरूमा साइबर धोकाधडीको बढ्दो खतराको बारेमा जानकारी दिए तथा सहभागीहरूलाई डिजिटल कारोबारका लागि सुरक्षित अभ्यासहरूको बारेमा शिक्षित गरे। सिस्टम्को ब्याइकका प्रबन्ध निर्देशकले स्वयं सहायता समूहहरूको लागि क्रणको उपलब्धता र लाभहरूको बारेमा चर्चा गरे। एसबीआईका एजीएम गोपाल लामाले क्रण प्रशोधनका महत्वपूर्ण पक्षहरूको बारेमा विस्तृत जानकारी प्रदान गरे।

सिक्किम सरकारको वित्त विभागका निर्देशक महेन्द्र प्रधानले सहभागीहरूलाई प्रधानमन्त्री जीवन ज्योति बीमा योजना, प्रधानमन्त्री योजनाहरूको महत्वको बारेमा सम्बोधन गरे। उनले यी योजनाहरूले कम आय भएका परिवारहरूलाई कसरी महत्वपूर्ण सुरक्षा जाल प्रदान गर्दछन् भने कुरामा जोड दिए तथा सहभागीहरूलाई दीर्घकालीन वित्तीय सुरक्षाको लागि आफूलाई नामाङ्कन गर्न आग्रह गरे। जागरूकता अभियानलाई अझ आकर्षक र सान्दर्भिक बनाउन, साइबर धोकाधडीको विषयमा नुक्कड नाटक मञ्चन गरिएको थियो, जसले सुरक्षित ब्याइकिङ अभ्यासहरूमा मुख्य सदेश सरल र प्रभावकारी तरिकाले पुऱ्यायो।

शिविरले सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू अन्तर्गत सहभागीहरूको स्थलमत नामाभेदक र उनीहरूको ब्याइक खाताको पुऱ्यो: केवाईसीलाई पनि सहज बनायो, जसले लाभार्थीहरूले वित्तीय समावेशीकरण पहलहरू अन्तर्गत प्रदान गरिएका सेवा र सुरक्षा उपायहरूको पूर्ण दावाया

सिक्किम सरकारको वित्त विभागका निर्देशक महेन्द्र प्रधानले सहभागीहरूलाई प्रधानमन्त्री जीवन ज्योति बीमा योजना, प्रधानमन्त्री सुरक्षा बीमा योजना र अटल पेन्शन योजना जस्ता सामाजिक सुरक्षा पनि सहज बनायो, जसले लाभार्थीहरूले वित्तीय समावेशीकरण पहलहरू अन्तर्गत प्रदान गरिएका सेवा र सुरक्षा उपायहरूको पूर्ण दायरा पहुँच गर्न सक्नु भन्ने कुरा सुनिश्चित गन्चो। (पीआईबी)

(f) ल बि डि भ य घ म ल कु स अ से ह डि ए थि टि बा घ घ श पर ह वि उ त्र ल ब्र अ पां ज ब्र क थि के उ च

Publication	Hamro Prajashakti	Language	Nepali
Edition	Gangtok	Journalist	
Date	13/09/2025	Page no	6
CCM	N/A		

RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event in Pakyong district

Publication	Dainik Mirmirey	Language	Nepali
Edition	Gangtok	Journalist	
Date	13/09/2025	Page no	1,3
CCM	N/A		

RBI Gangtok conducts Field Level Financial Literacy Event at Pakyong district on September 11, 2025

गङ्गा विभागले राज्यपाललाई पावर पोइन्ट जोखिमपूर्ण झीलहरूको पहिचान हरसम्बव सहयोगको आश्वासन पनि विभागद्वारा चलाइएका विभिन्न विस्तारपूर्वक जानकारी दिए।

आरबीआई गान्तोकले ११ सेप्टेम्बर, २०२५ मा पाकिम जिल्हामा क्षेत्रीय वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम आयोजन गन्यो

गान्तोक, १२ सेप्टेम्बर, २०२५: भारतीय रिजर्भ ब्याङ्क, गान्तोकले ११ सेप्टेम्बर, २०२५ मा पाकिम जिल्हामा लिङ्गताम फदमचेन जीपीयूमा वित्तीय समावेशीकरण योजनाहरूको लागि लाई एक क्षेत्रीय वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम र मेगा सन्तुष्टि शिविर आयोजना गन्यो। कार्यक्रममा आरबीआई नमा र र यान (एमडी) लगायत आरबीआई र प्रकाश पारे।

सहभागी ब्याङ्कका अन्य अधिकारीहरूको उपस्थिति थियो। यो कार्यक्रममा लगभग १००-१२० व्यक्तिहरूको सहभागिता रहेको थियो। यो कार्यक्रम गोदा र रविशङ्करको स्वागत भाषणबाट शुरू भयो, जसले शिविरका उद्देश्यहरू रेखांकित गरे तथा गान्तोकका महाप्रबन्धक गोदा विशेष गरी ग्रामीण क्षेत्रहरूमा रविशङ्कर, सिक्किम सरकारको वित्त सतत आर्थिक विकासलाई बढावा दिनका लागि वित्तीय साक्षरता, सिस्को ब्याङ्कका प्रबन्ध निर्देशक बजेट र बचतको महत्त्वमाथि विस्तृत सत्र प्रस्तुत गरे। आरबीआई गान्तोकका प्रबन्धक पराज कारोबारका लागि सुरक्षित

गान्तोकका प्रबन्धक सोहन सिंह नागदिवेले ब्याङ्कहरूमा साइबर अभ्यासहरूको बारेमा शिक्षित गरे। राजपुरोहितले ग्राहक सेवा र धोकाधडीको बढ्दो खतराको सिस्को ब्याङ्कका प्रबन्ध शिकायत निवारण संयन्त्रको बारेमा बारेमा जानकारी दिए तथा निर्देशकले स्वयंसहायता विस्तृत सत्र प्रस्तुत गरे। आरबीआई सहभागीहरूलाई डिजिटल समूहहरूको लागि ऋणको रहल पृष्ठ ३ मा

आरबीआई गान्तोकले ११ सेप्टेम्बर... रहल १ बाट जारी

द
न
नी
मा
ड़ा
यो
सृत
लि
बर
ला
नी
मा

उपलब्धता र लाभहरूको बारेमा योजनाहरूले कम आय भएका र प्रभावकारी तरिकाले पुऱ्यायो। चर्चा गरे। एसबीआईका एजीएम परिवारहरूलाई कसरी महत्त्वपूर्ण शिविरले सामाजिक सुरक्षा श्री गोपाल लामाले ऋण सुरक्षा जाल प्रदान गर्दछन् भन्ने यो जनाहरू अन्तर्गत प्रशोधनका महत्त्वपूर्ण पक्षहरूको कुरामा जोड दिए तथा सहभागीहरूलाई दीर्घकालीन नामाभक्न र उनीहरूको ब्याङ्क बारेमा विस्तृत जानकारी प्रदान गरे। सहभागीहरूलाई दीर्घकालीन खाताको पुनः केवाईसीलाई पनि वित्तीय सुरक्षाको लागि आफूलाई नामाङ्कन गर्न आग्रह गरे। सहज बनायो, जसले जागरूकता अभियानलाई अझ लाभार्थीहरूले वित्तीय समावेशीकरण पहलहरू अन्तर्गत आकर्षक र सान्दर्भिक बनाउन, साइबर धोकाधडीको विषयमा नुक्कड नाटक मञ्चन गरिएको थियो, उपायहरूको पूर्ण दायरा पहुँच योजनाहरूको महत्त्वको बारेमा जसले सुरक्षित ब्याङ्कड गर्न सकुन् भन्ने कुरा सुनिश्चित सम्बोधन गरे। उनले यी अभ्यासहरूमा मुख्य सन्देश सरल गन्यो।
